

Hội nghị Thượng đỉnh Tương lai 2024 – Giải pháp đa phương cho một ngày mai tươi sáng hơn

▲ Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu tại Hội nghị Thượng đỉnh Tương lai, Đại hội đồng Liên hợp quốc Khóa 79. Ảnh: United Nations

Thế giới đang trong thời kỳ chuyển đổi có tính thời đại. Hòa bình, hợp tác, phát triển tuy là xu thế lớn, song đang đứng trước những khó khăn, thách thức mới, nghiêm trọng hơn. Cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn ngày càng gay gắt, sâu sắc, mở rộng về phạm vi không gian, gia tăng cường độ và tính đối đầu; mâu thuẫn, xung đột chính trị tăng nhanh, môi trường an ninh ngày càng căng thẳng, không gian sinh tồn, phát triển bị thu hẹp, đe dọa; nguy cơ xung đột, hình thành các điểm nóng, kích thích chạy đua vũ trang, nguy cơ căng thẳng, đối đầu, va chạm trực diện ngày càng gia tăng. Vòng xoáy xung đột và bạo lực leo thang ở nhiều khu vực trên thế giới, gây đau thương cho hàng triệu người dân vô tội. Các thách thức an ninh phi truyền thống ngày càng gay gắt, biến đổi khí hậu, hiện tượng khí hậu cực đoan, thiên tai, dịch bệnh, cạn kiệt tài nguyên, già hóa dân số... đẩy lùi các nỗ lực phát triển của nhân loại. Siêu bão Yagi mà Việt Nam và một số nước trong khu vực vừa phải hứng chịu với những hậu quả tàn khốc và tang thương, một lần nữa là sự cảnh báo về mức độ ảnh hưởng nghiêm trọng của thiên tai và biến đổi khí hậu đối với sự phát triển nhanh, bền vững. Kinh tế thế giới tăng trưởng khó khăn, xu hướng “phân

tách”, phân mảnh và gây sức ép, trừng phạt kinh tế đe dọa sự phát triển nhanh, bền vững. Các nước nghèo bị bỏ lại phía sau với khoảng cách phát triển ngày càng xa. Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư mở ra cơ hội phát triển bùng nổ song cũng đặt ra những thách thức gắn liền với an ninh, an toàn của xã hội và người dân. Đây là những khó khăn, thách thức chưa từng có đối với hòa bình, hợp tác, phát triển bền vững và phẩm giá con người của các thể hệ hiện tại và mai sau. Tình hình hiện nay càng đòi hỏi sự chung tay, cùng hành động, cùng nỗ lực và hợp tác chặt chẽ giữa các quốc gia, sự phát huy cao độ vai trò của các thể chế quốc tế, trước hết là Liên hợp quốc, các tổ chức khu vực, trong đó có ASEAN, nhằm đạt mục tiêu cao nhất đó là chấm dứt chiến tranh, xóa bỏ mọi hình thức áp bức, bóc lột, kiến tạo hoà bình, xây dựng thế giới tốt đẹp và đem đến hạnh phúc cho nhân loại.

Trong bối cảnh đó, các nguyên thủ quốc gia, đại diện các chính phủ, tổ chức quốc tế, tổ chức phi chính phủ đã tập trung thảo luận tại Hội nghị Thượng đỉnh Tương lai của Liên hợp quốc tại New York (Hoa Kỳ) ngày 22-23/9/2024 nhằm tìm ra cách thức ứng phó với những thách thức đương đại. Hội

ng nghị cũng đã nhất trí thông qua Văn kiện vì tương lai, Văn kiện số toàn cầu và Tuyên bố về các thể hệ tương lai. Các văn kiện có nội dung toàn diện, đề ra những hành động, mục tiêu đầy tham vọng trên tất cả các lĩnh vực hợp tác. Hội nghị thượng đỉnh cũng tạo ra cho Việt Nam một nền tảng để hợp tác với các nhà lãnh đạo toàn cầu, đảm bảo các quan điểm và thách thức của Việt Nam được giải quyết trong nỗ lực theo đuổi một tương lai công bằng và bền vững hơn. Hội nghị thượng đỉnh là cơ hội quan trọng để Việt Nam dẫn đầu và đóng góp vào các cuộc đối thoại toàn cầu cũng như đưa ra các hành động tiếp theo.

VĂN KIỆN VÌ TƯƠNG LAI (PACT FOR THE FUTURE)

Các thành viên Liên hợp quốc đã thông qua Văn kiện vì Tương lai nhằm giải quyết hàng loạt cuộc xung đột, các mối đe dọa về môi trường, cũng như những thách thức công nghệ mà nhân loại đang phải đối mặt. Đây được xem là bản kế hoạch tương lai "mang tính đột phá," khi đề ra 56 hành động bao trùm xoay quanh 5 chủ đề: 1) Phát triển bền vững và tài chính cho phát triển; 2) Hòa bình và an ninh quốc tế; 3) Khoa học, Công nghệ và Đổi mới sáng tạo (STI), hợp tác số; 4) Thế hệ trẻ và tương lai; 5) Chuyển đổi quản trị toàn cầu.

Văn kiện nêu bật cam kết về chủ nghĩa đa phương, duy trì Hiến chương Liên hợp quốc và gìn giữ hòa bình; kêu gọi cải cách các tổ chức tài chính quốc tế và Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc, với kế hoạch cải thiện hiệu quả và tính đại diện của Hội đồng, bao gồm cả việc khắc phục tình trạng thiếu hụt đại diện từ châu Phi; nhấn mạnh việc thực hiện những nỗ lực mới để ứng phó với biến đổi khí hậu; thúc đẩy giải trừ vũ khí và nêu định hướng phát triển trí tuệ nhân tạo (AI).

Phát triển bền vững và tài chính cho phát triển

Các Mục tiêu Phát triển bền vững (SDGs) kêu gọi hành động toàn cầu nhằm xóa đói giảm nghèo, bảo vệ môi trường và khí hậu Trái đất, đồng thời đảm bảo mọi người ở khắp mọi nơi có thể tận hưởng hòa bình và thịnh vượng. Văn kiện nhấn mạnh sự cần thiết phải thúc đẩy cải tổ mạnh mẽ, toàn diện các thể chế đa phương, tăng cường vai trò và tiếng nói của các nước đang phát triển trong các thể chế tài chính toàn cầu, góp phần huy động đủ và sử dụng hiệu quả hơn các nguồn lực để đẩy nhanh tiến độ thực hiện các SDG, sớm xây dựng nền móng cho một khuôn khổ quản trị toàn cầu mới đối với các công nghệ mới nổi, trong đó có AI. Các quốc gia thành viên cam kết đẩy nhanh việc thực hiện Chương trình nghị sự 2030 và Tuyên bố chính trị của Hội nghị thượng đỉnh SDG

2023 thông qua các hành động, chính sách và đầu tư khẩn cấp, mở rộng quy mô với mục tiêu chấm dứt đói nghèo và không bỏ lại ai phía sau. Các nhà lãnh đạo toàn cầu đã nhất trí về việc thay đổi và thu hẹp khoảng cách tài trợ cho các mục tiêu SDG, bao gồm thông qua một Chương trình thúc đẩy SDG; đạt được các mục tiêu hỗ trợ phát triển chính thức, đầu tư của khu vực tư nhân, huy động các nguồn lực trong nước, hợp tác quốc tế toàn diện và hiệu quả; xem xét mức thuế tối thiểu toàn cầu đối với các cá nhân có giá trị tài sản ròng cao. Về biến đổi khí hậu, Văn kiện khẳng định nhu cầu phải giữ nhiệt độ toàn cầu tăng ở mức 1,5°C so với mức trước thời kỳ công nghiệp, chuyển đổi từ nhiên liệu hóa thạch trong các hệ thống năng lượng để đạt được mức phát thải ròng bằng "0" vào năm 2050 và thúc đẩy các phương pháp tiếp cận có tính đến rủi ro thiên tai đối với phát triển bền vững. Văn kiện cũng kêu gọi đẩy nhanh các nỗ lực về môi trường, bao gồm thúc đẩy các mô hình tiêu dùng và sản xuất bền vững, hoàn thành một thỏa thuận ràng buộc về mặt pháp lý về ô nhiễm nhựa, đảo ngược tình trạng mất đa dạng sinh học và bảo vệ các hệ sinh thái.

Hòa bình và an ninh quốc tế

Các nhà lãnh đạo toàn cầu cam kết tăng cường ngoại giao để giải quyết xung đột, tranh chấp một cách hòa bình với sự hỗ trợ của Liên hợp quốc và Tổng Thư ký Liên hợp quốc. Văn kiện thúc đẩy trách nhiệm của toàn xã hội trong việc duy trì các nỗ lực hòa bình thông qua việc phát triển và thực hiện các chiến lược phòng ngừa quốc gia tự nguyện. Cùng với đó, tăng cường khả năng phục hồi thông qua việc thực hiện Chương trình nghị sự 2030 và đảm bảo chi tiêu quân sự không gây tổn thất đến các khoản đầu tư phát triển bền vững... Văn kiện cam kết bảo vệ dân thường trong xung đột vũ trang bằng cách tuân thủ luật chiến tranh; không sử dụng vũ khí nổ ở các khu vực đông dân cư và tăng cường trách nhiệm giải trình đối với các tội ác và vi phạm nghiêm trọng. Văn kiện yêu cầu xem xét lại các hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc để khuyến nghị cách thức thích ứng với những thách thức mới và đang nổi lên, đồng thời thúc đẩy các nỗ lực chống khủng bố nhằm giải quyết mọi động lực và tác nhân thúc đẩy chủ nghĩa khủng bố, chủ nghĩa cực đoan bạo lực bao gồm cả trong lĩnh vực kỹ thuật số.

Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo (STI), hợp tác kỹ thuật số

Văn kiện đưa ra các biện pháp nhằm giảm sự chênh lệch toàn cầu về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, bao gồm thông qua các biện pháp mở rộng quy mô triển khai. Văn kiện giải quyết các rào

cản đối với việc tiếp cận, tham gia và lãnh đạo của phụ nữ, trẻ em gái trong các lĩnh vực này đồng thời thống nhất về tầm quan trọng của quyền con người cũng như các nguyên tắc đạo đức trong quá trình phát triển và sử dụng các công nghệ mới. Các nhà lãnh đạo cũng cam kết tăng cường sử dụng khoa học trong hoạch định chính sách để giải quyết các thách thức phức tạp và tài trợ nhiều hơn cho nghiên cứu và đổi mới liên quan đến SDG. Văn kiện kỹ thuật số toàn cầu là khuôn khổ toàn cầu toàn diện đầu tiên về hợp tác kỹ thuật số và quản trị AI. Trọng tâm của Văn kiện là cam kết thiết kế, sử dụng và quản trị công nghệ vì lợi ích của tất cả mọi người. Điều này bao gồm các cam kết của các nhà lãnh đạo thế giới nhằm kết nối tất cả mọi người, trường học và bệnh viện với internet; gắn kết hợp tác kỹ thuật số trong vấn đề nhân quyền và luật pháp quốc tế; đảm bảo không gian trực tuyến an toàn cho tất cả mọi người, đặc biệt là trẻ em, thông qua các hành động của Chính phủ, các công ty công nghệ và phương tiện truyền thông xã hội. Quản lý trí tuệ nhân tạo với lộ trình bao gồm: Hội đồng khoa học quốc tế và Đối thoại chính sách toàn cầu về AI; làm cho dữ liệu cởi mở và dễ tiếp cận hơn, với các thỏa thuận về dữ liệu nguồn mở, mô hình và tiêu chuẩn. Đây cũng là cam kết toàn cầu đầu tiên về quản lý dữ liệu, được đưa vào chương trình nghị sự của Liên hợp quốc và yêu cầu các quốc gia thực hiện các hành động cụ thể vào năm 2030.

Thanh niên và thế hệ tương lai

Văn kiện này nhằm mục đích mở rộng và tăng cường sự tham gia của thanh niên vào quá trình ra quyết định toàn cầu, bao gồm cả các cơ quan và quy trình liên Chính phủ của Liên hợp quốc. Hiệp ước sẽ tăng cường sự tham gia của thanh niên ở cấp quốc gia, bao gồm thông qua việc thiết lập các cơ chế tham vấn và tạo ra môi trường cho phép những người trẻ tuổi phát huy hết các quyền và tiềm năng của mình thông qua giáo dục, việc làm, sức khỏe thể chất cũng như tinh thần, các nguồn lực cho các tổ chức do thanh niên lãnh đạo và nguồn tài trợ linh hoạt, bao gồm thông qua một nền tảng đầu tư cho thanh niên toàn cầu. Bên cạnh đó, tăng cường công tác về nhân quyền, bình đẳng giới và trao quyền cho phụ nữ.

Chuyển đổi quản trị toàn cầu

Hiệp ước quyết tâm làm cho hệ thống đa phương hiệu quả hơn, phù hợp hơn với tương lai. Cam kết đạt được bình đẳng giới và trao quyền cho tất cả phụ nữ, trẻ em gái, các nhà lãnh đạo đã nhất trí thực hiện các bước hướng tới việc tái thiết Ủy ban về Địa vị Phụ nữ. Về nhân quyền, Hiệp ước nêu rõ đảm bảo tất cả mọi người đều được hưởng mọi quyền con người, bao gồm thông qua các cơ chế nhân quyền của Liên

hợp quốc có hiệu quả và có đủ phương tiện để ứng phó với nhiều thách thức về nhân quyền; đồng thời đưa ra lời kêu gọi rõ ràng là bảo vệ những người bảo vệ nhân quyền. Hiệp ước cũng nhất trí các bước để tăng cường quan hệ đối tác giữa Liên hợp quốc và các bên liên quan khác, bao gồm xã hội dân sự, khu vực tư nhân, các tổ chức khu vực, quốc hội quốc gia, chính quyền địa phương và khu vực; kêu gọi Liên hợp quốc sử dụng hiệu quả sự đổi mới, dữ liệu, công cụ kỹ thuật số, tầm nhìn xa và khoa học. Hiệp ước trình bày thỏa thuận chi tiết nhất từ trước đến nay tại Liên hợp quốc về nhu cầu cải cách cấu trúc tài chính quốc tế, để nó phục vụ cho mọi người và phản ánh nhu cầu cũng như thực tế kinh tế hiện nay. Các nhà lãnh đạo đã quyết định các bước tiếp theo cụ thể để xây dựng các biện pháp tiến bộ về phát triển bền vững vượt ra ngoài GDP, nắm bắt được phúc lợi và tính bền vững của con người và hành tinh. Hiệp ước cũng kêu gọi cải thiện phản ứng quốc tế đối với các vấn đề toàn cầu phức tạp và đề xuất xem xét các cách tiếp cận để tăng cường phản ứng của hệ thống Liên hợp quốc, trong phạm vi các cơ quan hiện có và tham vấn với các quốc gia thành viên.

VĂN KIẾN SỐ TOÀN CẦU (GLOBAL DIGITAL COMPACT)

Văn kiện Số toàn cầu đánh dấu thỏa thuận đầu tiên về quy định quốc tế liên quan đến AI, nhằm mục đích thu hẹp khoảng cách số và đảm bảo các công nghệ AI được sử dụng một cách có trách nhiệm. Văn kiện số toàn cầu là khuôn khổ toàn cầu đầu tiên toàn diện cho hợp tác số. Văn kiện bao gồm các quyền con người và các cam kết cụ thể để đẩy nhanh tiến độ thực hiện Chương trình nghị sự 2030 và nhấn mạnh vào vai trò của các bên liên quan phi nhà nước. Văn kiện đưa ra cam kết toàn cầu đầu tiên đối với hàng hóa công cộng kỹ thuật số và cơ sở hạ tầng công cộng kỹ thuật số; đối với dữ liệu, mô hình và tiêu chuẩn nguồn mở; và đối với quản trị dữ liệu. Trong Văn kiện, các nhà lãnh đạo cũng nhất trí về các bước đẩy tham vọng nhằm làm cho không gian số an toàn hơn đối với tất cả mọi người thông qua trách nhiệm giải trình lớn hơn của các công ty công nghệ và nền tảng truyền thông xã hội cũng như các hành động giải quyết thông tin sai lệch và tác hại trực tuyến. Văn kiện bao gồm một thỏa thuận về lộ trình quản trị AI toàn cầu, thông qua việc thành lập Ban khoa học AI, đối thoại chính sách toàn cầu về AI và thăm dò việc thành lập Quỹ toàn cầu để xây dựng năng lực AI.

Các nhà lãnh đạo nhận thức rõ trách nhiệm chung của họ trong việc khai thác lợi ích của công nghệ cho tất cả mọi người và đưa ra cam kết giảm

thiếu rủi ro với mục tiêu xây dựng một tương lai số toàn diện, cởi mở, an toàn và bảo mật cho tất cả mọi người. Họ chỉ có thể đạt được điều này thông qua hợp tác và quản trị quốc tế, thu hẹp khoảng cách số và thúc đẩy một thế giới số công bằng, toàn diện. Văn kiện số toàn cầu này đặt ra các mục tiêu, cam kết và hành động cần thực hiện để đạt được mục tiêu này. Chỉ bằng cách hợp tác với tất cả các bên liên quan, bao gồm Chính phủ, khu vực tư nhân, xã hội dân sự, các tổ chức quốc tế và cộng đồng kỹ thuật và học thuật, chúng ta mới có thể đạt được mục tiêu để ra.

Để đạt được mục tiêu này, các nhà lãnh đạo sẽ theo đuổi các mục tiêu sau: (1) Thu hẹp khoảng cách số và đẩy nhanh tiến độ trên khắp các Mục tiêu phát triển bền vững; (2) Mở rộng các cơ hội hòa nhập trong nền kinh tế số; (3) Thúc đẩy một không gian số toàn diện, cởi mở, an toàn và bảo mật; (4) Thúc đẩy quản trị dữ liệu quốc tế công bằng; (5) Quản lý các công nghệ mới nổi, bao gồm Trí tuệ nhân tạo. Các nhà lãnh đạo cam kết theo đuổi các hành động có ý nghĩa và có thể đo lường để đạt được các mục tiêu.

Mục tiêu 1 - Thu hẹp khoảng cách số và đẩy nhanh tiến độ trên khắp các Mục tiêu phát triển bền vững bao gồm: Kết nối, Kiến thức số, kỹ năng và năng lực cũng như hàng hóa công cộng số và Cơ sở hạ tầng số.

Mục tiêu 2 - Mở rộng sự hòa nhập trong nền kinh tế số: Tiếp cận các công nghệ số. Các nhà lãnh đạo cam kết đến năm 2030 sẽ hỗ trợ các nỗ lực quốc tế, khu vực và quốc gia để phát triển môi trường thuận lợi cho chuyển đổi số, bao gồm khuôn khổ pháp lý và quy định (Mục tiêu Phát triển bền vững 10 và 16); Kêu gọi các tổ chức khu vực và đa phương cũng như các chính phủ hỗ trợ đánh giá mức độ sẵn sàng số quốc gia khi được yêu cầu và khi phù hợp, cung cấp hỗ trợ kỹ thuật cho các cơ quan quốc gia (tất cả các Mục tiêu Phát triển bền vững); Thúc đẩy các sáng kiến chia sẻ kiến thức và chuyển giao công nghệ (Mục tiêu Phát triển bền vững 17); Khuyến khích hợp tác kỹ thuật số để đẩy nhanh quá trình phát triển kiến thức và mở rộng khả năng tiếp cận năng lực nghiên cứu (Mục tiêu Phát triển bền vững 17); Tập hợp kiến thức và các thông lệ tốt nhất về doanh nghiệp số để hỗ trợ các chương trình đổi mới và các giải pháp công nghệ địa phương ở các nước đang phát triển (Mục tiêu Phát triển bền vững 9); Thúc đẩy đổi mới và tinh thần kinh doanh, bao gồm cả phụ nữ và doanh nhân trẻ với mục tiêu tăng số lượng các công ty khởi nghiệp kỹ thuật số, các doanh nghiệp vừa và nhỏ ở các nước đang phát triển (Mục tiêu Phát triển bền vững 8 và 9); Cơ sở hạ tầng an ninh mạng chính thống và đào tạo kỹ năng trong các chiến lược chuyển đổi số quốc gia (Mục tiêu Phát triển bền vững 9).

Mục tiêu 3 - Thúc đẩy một không gian số toàn diện, cởi mở, an toàn và bảo mật gồm: Nhân quyền; Quản trị Internet; Niềm tin và sự an toàn kỹ thuật số; Tính toàn vẹn của thông tin.

Mục tiêu 4 - Thúc đẩy quản trị dữ liệu quốc tế công bằng: Quyền riêng tư và bảo mật dữ liệu; Trao đổi và tiêu chuẩn dữ liệu; Dữ liệu để phát triển; Luồng dữ liệu xuyên biên giới.

Mục tiêu 5 - Quản lý các công nghệ mới nổi, bao gồm Trí tuệ nhân tạo, vi nhân loại: Các nhà lãnh đạo yêu cầu Chủ tịch Đại hội đồng bổ nhiệm tại kỳ họp thứ 79 của Đại hội đồng những người đồng điều phối để soạn thảo, sau khi tham vấn với các bên liên quan có liên quan, các điều khoản tham chiếu và phương thức thành lập, hoạt động của Ban khoa học quốc tế về AI để Đại hội đồng thông qua; yêu cầu Tổng Thư ký thành lập theo thẩm quyền của mình một Ủy ban toàn cầu về AI và các công nghệ mới nổi vì sự phát triển bền vững để thúc đẩy việc phát triển các tập dữ liệu tiêu chuẩn chất lượng và đại diện nhằm cung cấp thông tin cho việc sử dụng AI của công chúng ở quy mô lớn; hỗ trợ phát triển năng lực tính toán có thể áp dụng các mô hình AI hiện có vào các tập dữ liệu cục bộ; xây dựng và cung cấp đào tạo dựa trên kỹ năng hợp tác với các công ty công nghệ, cộng đồng kỹ thuật và học thuật; thúc đẩy và liên kết các giải pháp dựa trên AI cho các Mục tiêu Phát triển bền vững.

TUYÊN BỐ VỀ CÁC THẾ HỆ TƯƠNG LAI (DECLARATION FOR FUTURE GENERATION)

Tuyên bố về các thế hệ tương lai tập trung vào việc đảm bảo phúc lợi cho các thế hệ tương lai, với các bước cụ thể để đưa các thế hệ tương lai vào quá trình ra quyết định, thúc đẩy công bằng giữa các thế hệ. Các nhà lãnh đạo đã nhất trí về Tuyên bố đầu tiên về các thế hệ tương lai, công nhận nghĩa vụ của thế hệ tương lai và đưa ra các bước để có thể tính đến tác động trong tương lai một cách có hệ thống, có ý thức tránh những tác hại có thể lường trước được và bảo vệ lợi ích của các thế hệ tương lai. Tuyên bố đưa ra các đề xuất và quy trình cụ thể để giúp các quốc gia thành viên cân nhắc tốt hơn đến các thế hệ tương lai và truyền cảm hứng cho việc quản trị dự đoán dài hạn ở cấp độ quốc tế.

Các nhà lãnh đạo cam kết thúc đẩy xã hội hòa bình, toàn diện và công bằng giữa các quốc gia và nhu cầu đặc biệt của các nước đang phát triển, cũng như nhu cầu của các cộng đồng và nhóm bị thiệt thòi có hệ thống trong các tình huống dễ bị tổn thương. Thực hiện các chính sách nhằm xóa bỏ phân biệt đối xử về giới dưới mọi hình thức, thúc đẩy trao quyền cho phụ nữ bằng cách cung cấp các

cơ hội kinh tế và lãnh đạo công bằng cho tất cả phụ nữ, trẻ em gái khi phù hợp, trong mọi lĩnh vực của xã hội. Xóa bỏ mọi hình thức bất bình đẳng về mặt lịch sử và cấu trúc, bao gồm phân biệt chủng tộc, phân biệt đối xử về chủng tộc và sự không khoan dung liên quan cũng như mọi hình thức phân biệt đối xử khác. Tôn trọng và thúc đẩy sự đa dạng văn hóa, thúc đẩy đối thoại liên văn hóa để đảm bảo sự khoan dung, bảo tồn hệ sinh thái và cộng đồng, bảo vệ quyền lãnh thổ, ngôn ngữ, hệ thống tri thức và truyền thống, đồng thời bảo vệ các tín ngưỡng tâm linh, tổ tiên của người bản địa và đảm bảo sự tham gia đầy đủ, bình đẳng, có ý nghĩa của họ vào các quá trình ra quyết định. Thực hiện các chiến lược toàn diện và có mục tiêu để đạt được sự phát triển bền vững, khả năng phục hồi toàn cầu và xóa đói giảm nghèo, bao gồm cả nghèo đói cùng cực, dưới mọi hình thức và quy mô, để đáp ứng nhu cầu của các thế hệ hiện tại mà không làm tổn hại đến khả năng đáp ứng nhu cầu của các thế hệ tương lai. Ưu tiên hành động khẩn cấp về biến đổi khí hậu, mất đa dạng sinh học, ô nhiễm, sa mạc hóa, khan hiếm nước và các thách thức môi trường khác để bảo vệ các cộng đồng dễ bị tổn thương và đảm bảo một môi trường an toàn, lành mạnh, bền vững. Khai thác lợi ích của các công nghệ mới và mới nổi, giảm thiểu các rủi ro liên quan theo cách xây dựng và an toàn thông qua quản trị hiệu quả, công bằng ở cấp độ toàn cầu cũng như khu vực, bao gồm thông qua việc xây dựng năng lực và thúc đẩy chuyển giao công nghệ theo các điều khoản được thỏa thuận chung để xóa bỏ sự phân chia kỹ thuật số và đổi mới sáng tạo. Tăng cường hợp tác giữa các quốc gia trong việc ứng phó với xu hướng và thực tế nhân khẩu học, bao gồm cả vấn đề di cư an toàn, có trật tự và thường xuyên giữa các quốc gia để đảm bảo rằng lợi ích của cả thế hệ hiện tại và tương lai trên mọi khu vực sẽ được bảo vệ đầy đủ. Đầu tư vào giáo dục toàn diện, công bằng và chất lượng cho các thế hệ hiện tại, cũng như các cơ hội học tập suốt đời, cho phép tiếp thu và chuyển giao kiến thức, kỹ năng giữa các thế hệ để thúc đẩy triển vọng của các thế hệ tương lai. Đảm bảo quyền của các thế hệ tương lai đối với tiêu chuẩn sức khỏe cao nhất, thông qua chăm sóc sức khỏe toàn dân, để đảm bảo cuộc sống khỏe mạnh và thúc đẩy phúc lợi cho tất cả mọi người trong suốt cuộc đời.

Các nhà lãnh đạo sẽ thực hiện, thể chế hóa và giám sát các cam kết nêu trên trong hoạch định chính sách quốc gia, khu vực và toàn cầu bằng cách tận dụng khoa học, dữ liệu, tầm nhìn chiến lược để đảm bảo tư duy và lập kế hoạch dài hạn, phát triển và thực

▲ Toàn cảnh phiên họp tại Hội nghị cấp cao Đại hội đồng Liên hợp quốc khóa 79 ở New York, Mỹ ngày 22/9. Ảnh: United Nations

hiện các hoạt động bền vững, cải cách thể chế cần thiết nhằm ra quyết định có tính tương lai, thích ứng và phản ứng tốt hơn với các rủi ro, thách thức trong tương lai. Đảm bảo rằng kiến thức, dữ liệu được chia sẻ rộng rãi và xây dựng khả năng tiếp cận thông tin minh bạch, toàn diện, hiệu quả và thiết thực, đồng thời thúc đẩy tư duy phản biện và các kỹ năng sống để tạo ra các thể chế công dân là tác nhân của sự thay đổi và chuyển đổi tích cực. Cùng với đó, chuyển đổi hệ thống kế toán quốc gia và toàn cầu bằng cách thúc đẩy việc sử dụng các đánh giá tác động trong tương lai, phát triển phân tích dự đoán rủi ro mạnh mẽ hơn và xây dựng một cách tiếp cận đa chiều để tính đến các chỉ số vượt ra ngoài GDP. Đầu tư vào năng lực để chuẩn bị tốt hơn, ứng phó tốt hơn tránh và giảm thiểu rủi ro bằng cách sử dụng dự báo và tầm nhìn, đồng thời đảm bảo rằng các nhóm và quốc gia dễ bị tổn thương nhất không phải chịu chi phí, gánh nặng không cân xứng trong việc giảm thiểu, phục hồi và xây dựng khả năng phục hồi. Thực hiện cách tiếp cận liên ngành bao gồm sự phối hợp của các Bộ và cơ quan Chính phủ, bao gồm cả cấp chính quyền địa phương, trong việc phát triển, đánh giá và thực hiện các chính sách bảo vệ quyền lợi của các thế hệ tương lai. Phát triển quan hệ đối tác với các bên có liên quan, bao gồm xã hội dân sự, học viện, cộng đồng khoa học và công nghệ, khu vực tư nhân, cũng như quan hệ đối tác liên thế hệ để chia sẻ các thông lệ tốt nhất và phát triển các ý tưởng sáng tạo, dài hạn và có tư duy hướng tới tương lai nhằm tôn trọng, bảo vệ, đáp ứng các nhu cầu, quyền lợi và quyền của các thế hệ tương lai. Liên kết với các bên, bao gồm Liên hợp quốc để hỗ trợ các quốc gia thành viên trong nỗ lực đưa các thế hệ tương lai và tư duy dài hạn vào các quy trình hoạch định chính sách; nhận thức được vai trò tư vấn và vận động quan trọng của Liên hợp quốc đối với các thế hệ tương lai.

CAM KẾT CỦA VIỆT NAM

Là thành viên trách nhiệm, tích cực của Liên hợp quốc, Việt Nam nêu 3 đề xuất, giải pháp lớn có tính chuyển đổi để thúc đẩy kết quả của Hội nghị nhằm tháo gỡ khó khăn hiện nay, gồm: Chuyển đổi về khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo, trong đó Liên hợp quốc giữ vai trò dẫn dắt, hỗ trợ các quốc gia phát triển công nghệ mới; Chuyển đổi xanh, đặc biệt là công nghệ xanh, năng lượng xanh và tài chính xanh; Chuyển đổi quản trị toàn cầu để có thể ứng phó hiệu quả với những thách thức hiện tại và tương lai.

Tại phiên toàn thể đầu tiên của Hội nghị, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đảm bảo thành tựu khoa học, công nghệ phải phục vụ tiến bộ xã hội, hướng về con người. Theo Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm, trong giai đoạn mang tính bước ngoặt này, hòa bình, ổn định là nền tảng để kiến tạo tương lai thịnh vượng, cần thúc đẩy tuân thủ luật pháp quốc tế và Hiến chương Liên hợp quốc ở tất cả các quốc gia, trước hết là các nước lớn. Mỗi quốc gia cần hành xử có trách nhiệm, tuân thủ cam kết của chính mình, tuân thủ luật pháp quốc tế, Hiến chương Liên hợp quốc; trong đó có các nguyên tắc cơ bản về giải quyết hoà bình các tranh chấp, không sử dụng và đe dọa sử dụng vũ lực, bình đẳng về chủ quyền, tôn trọng toàn vẹn lãnh thổ của nhau; tôn trọng thể chế chính trị mỗi nước đã lựa chọn và được Nhân dân ủng hộ; đóng góp vào công việc chung của cộng đồng quốc tế tùy theo khả năng của mình. Bên cạnh đó, không ngừng củng cố đoàn kết, sự chân thành, lòng tin giữa các quốc gia, đề cao đối thoại, loại bỏ đối đầu; quyết liệt phản đối các hành vi cô lập, cấm vận đơn phương đi ngược lại với luật pháp quốc tế và Hiến chương Liên hợp quốc.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước nhấn mạnh, cần đảm bảo sự phát triển bình đẳng của mỗi quốc gia, mỗi cộng đồng, mỗi con người trong điều kiện kinh tế, xã hội, văn hóa khác nhau; khơi thông, huy động và sử dụng hiệu quả mọi nguồn lực phục vụ phát triển phù hợp với nhu cầu của mỗi quốc gia; ưu tiên nguồn lực cho những “vùng trũng” trong triển khai các Mục tiêu Phát triển bền vững. Đồng thời, chú trọng hỗ trợ các quốc gia đang phát triển, chậm phát triển, đặc biệt về nguồn vốn ưu đãi, chuyển giao công nghệ tiên tiến, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, tạo thuận lợi về đầu tư, thương mại, giảm gánh nặng nợ cho các nước nghèo; sớm thiết lập những khuôn khổ quản trị toàn cầu thông minh với tầm nhìn dài hạn về khoa học - công nghệ, nhất là công nghệ mới nổi như trí tuệ nhân tạo, đảm bảo thúc đẩy sự phát triển tiến bộ, thụ hưởng những thành tựu tích cực; chủ động ngăn chặn, đẩy lùi

những hiểm họa đối với hòa bình, phát triển bền vững và nhân loại.

Nhấn mạnh những lựa chọn ở hiện tại sẽ định hình tương lai, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm cho rằng, mục tiêu phát triển bền vững của thế giới và lợi ích của con người phải được đặt ở vị trí trung tâm, là mục tiêu cao nhất. Theo đó, thành tựu khoa học, công nghệ phải phục vụ tiến bộ xã hội, hướng về con người, giải phóng con người, phát triển con người toàn diện, không ngừng cải thiện đời sống, bảo đảm lợi ích và hạnh phúc của nhân loại và vì thế hệ tương lai, tập trung vào phát triển kinh tế, xây dựng xã hội công bằng, văn minh, nâng cao chất lượng sống người dân, xóa đói giảm nghèo, cũng như cần thúc đẩy hợp tác, không được biến thành công cụ để chống lại các quốc gia, đi ngược lại khát vọng hoà bình, phát triển, công bằng và công lý của các dân tộc; cần có tư duy mới kiến tạo tương lai mang tính chuyển đổi mạnh mẽ, toàn diện, tập trung vào chuyển đổi số, chuyển đổi xanh và chuyển đổi quản trị toàn cầu. Trong đó, chuyển đổi xanh, chuyển đổi số là những công cụ quan trọng giúp các quốc gia, nhất là các nước đang phát triển tăng cường sức chống chịu, năng lực tự cường nhằm kịp thời ứng phó, chủ động phòng ngừa trước các cú sốc, khủng hoảng và thảm họa trong tương lai. Ngoài ra, cần tập trung cải tổ các cơ chế đa phương, nhất là hệ thống Liên hợp quốc và các thể chế tài chính - tiền tệ quốc tế đảm bảo tốt hơn tính đại diện, công bằng, minh bạch; tăng cường năng lực, hiệu quả, sự sẵn sàng cho tương lai và theo kịp một thế giới đang thay đổi.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm nhận định nhân loại đang đứng trước cơ hội lịch sử để đưa thế giới bước vào thời đại mới, kỷ nguyên phát triển mới tốt đẹp hơn, vì sự phát triển tiến bộ, công bằng xã hội, vì cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc của người dân khi tất cả cùng thống nhất nhận thức, cùng hành động, cùng nỗ lực và hợp tác chặt chẽ, hiệu quả; đồng thời khẳng định cam kết Việt Nam sẽ đóng góp tích cực, hiệu quả vào các nỗ lực chung nhằm xây dựng thế giới hòa bình, phát triển bình đẳng vì cuộc sống ấm no, hạnh phúc của nhân loại.

Trước những thách thức đan xen, khủng hoảng diễn biến nhanh như hiện nay, hợp tác và đoàn kết quốc tế đóng vai trò quan trọng trong việc thu hẹp khoảng cách xã hội, đáp ứng nhu cầu người dân và ứng phó hiệu quả hơn với các vấn đề cấp bách. Đó là cách để mỗi quốc gia thể hiện trách nhiệm trong việc kiến tạo tương lai tốt đẹp cho thế hệ mai sau.

NHÂM HIỀN